

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ПРОФЕСІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ
ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН»**

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ XIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

м. Харків, 24 жовтня 2025 р.

**Дніпро
"Середняк Т.К"
2025**

УДК 316.05

Л 93

*Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету
залізничного транспорту (протокол № 10 від 20.10.2025 р.)*

Головні редактори:

Андрущенко В. П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Панченко С. В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, в. о. ректора Українського державного університету залізничного транспорту

Редакційна колегія:

Абашинік В. О. – д-р. філос. наук, професор

Вельш Вольфганг - габілітований доктор філософії, професор

Каграманян А. О. – канд. техн. наук, доцент

Панченко В. В. – д-р. техн. наук, доцент

Євсєєва О. О. – д-р. економ. наук, доцент

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. 24 жовтня 2025 р. / відп. за випуск І. В. Толстов. – Дніпро: Середняк Т.К, 2025 – 238 с.

ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Досвід економічно розвинутих європейських країн свідчить, що більш перспективний та економічно вигідний для суспільства шлях для збереження здоров'я пов'язаний із широким впровадженням профілактичних технологій. У зарубіжних країнах уже розроблені та впроваджені різні підходи щодо фізичного виховання, які враховують потреби та інтереси молоді. Аналіз цих методів дає змогу вибрати найбільш ефективні стратегії, які можуть бути адаптовані в українській системі освіти, звернувши увагу на культурні і соціальні особливості нашої держави.

У роботі зроблена спроба узагальнити і поширити інформацію про фізичне виховання та спорт у Німеччині, досвід якої може бути використаний у системі фізичного виховання України.

Німецька модель не передбачає втручання держави в регулювання відносин у сфері фізичної культури і спорту. Головна спортивна організація, яка вирішує питання, що пов'язані з фізичною культурою і спортом у країні, – це Олімпійська спортивна конфедерація Німеччини (DOSB Deutscher Olympischer Sportbund), яка об'єднує федерації та спортивні союзи і є Національним олімпійським комітетом Німеччини. Між навчальними закладами та спортивними федераціями укладена угода «Про рух, ігри і спорт у рамках поза навчального спорту та його розвиток з раннього дитинства», метою якої є залучення до спортивної роботи спортивної федерації федеративних земель, розширення можливості рухливих ігор, руху та занять фізичною культурою всіх вікових категорій населення, мотивування дітей і молоді до занять фізичними вправами і спортом.

У перших класах заняття з фізичної культури проводять щоденно, а для учнів інших класів передбачено три заняття на тиждень. Ті, хто бажає, можуть займатися додатково дві години на тиждень факультативно чи у спортивних спільнотах, клубах. І, до речі, займатися спортом у Німеччині бажаючих багато. Членство у клубах платне, але коштує недорого, і держава допомагає матеріально малозабезпеченим верствам населення. Також відбувається дуже багато змагань серед учнів, молоді та інших вікових категорій. За організацію таких змагань відповідають земельні міністерства у справах віросповідань, федеральне Міністерство внутрішніх справ, федерації з видів

спорту. Основна мета державної політики в сучасній Німеччині – залучення максимально можливої кількості мешканців країни до занять фізичною культурою і спортом за допомогою розвитку масового спорту і спортивного дозвілля, включаючи активний відпочинок і рекреацію. Отже, заняття з фізичної культури і спорту у школах і заняття з фізичного виховання в університетах є обов'язковими. Після закінчення навчання у школі учні можуть скласти іспит із фізичної культури, як частину випускного іспиту, що свідчить про високий академічний статус предмета.

Для просування масового спорту велику увагу приділяють мотивації населення і акцентують на заохоченні. Перш за все це різного роду відзнаки та надання публічності досягненням громадян, які займаються фізичною культурою і спортом. У Німеччині розроблено «Положення про вищу відзнаку для непрофесійних спортсменів» – Німецький спортивний значок (Deutsches Sportabzeichen), який прирівнюють до державної нагороди для осіб, які старше 18 років, він є легендою, відроджуваною кожного року, і стосується більше мільйона людей будь-якого віку як з обмеженими можливостями, так і без них. Більше половини учасників отримують цю нагороду, яка офіційно має назву «Почесний знак Федеративної республіки Німеччини у формі медалі» (Ehrenzeichen der Bundesrepublik Deutschland mit Ordenscharakter) [2]. Для його отримання оцінюють чотири критерії: витривалість, сила, швидкість, координація. Пропонують вибрати окремі дисципліни за видами спорту: біг, плавання та велоспорт, штовхання ядра, танці, метання медбола, бруси чи перекладина. Перевагою є те, що учасник вибирає дисципліну з кожної категорії, яка найкраще відповідає його сильним сторонам. Обов'язковою навичкою для отримання значка є вміння плавати, і це необхідно підтвердити у процесі виконання нормативів. Залежно від результатів можна отримати спортивний значок різного рівня, а саме «бронза», «срібло», «золото». Також заохочують виконання нормативів протягом декількох років поспіль. Після повторного нагородження значком він буде двокольоровим (платина/золото) і мати номер, починаючи з 5. Значок вручають із п'ятикратним номером (5, 10, 15 і т. д.). Також є «Німецький спортивний значок для дітей та юнацтва» (починаючи з шести років).

Важливим інструментом популяризації масового спорту в Німеччині є засоби масової інформації. Телевізійні трансляції змагань, спортивні телепередачі мають яскраво виражений ефект пропаганди, у тому числі й в молодіжному середовищі, що мотивує до занять масовим спортом і здорового способу життя.

Отже, організація фізичного виховання в Німеччині, окрім традиційних завдань, спрямована на моральний, духовний, соціальний і культурний розвиток населення, що значною мірою відповідає й програмі фізичного виховання в Україні.

Важливим джерелом визначення сучасної стратегії розвитку галузі фізичного виховання та спорту в Україні є аналіз світового досвіду організації навчально-виховного процесу, дослідження закономірностей і тенденцій розвитку цієї важливої складової освітньої сфери на Європейському континенті. Отже, розвиток фізичного виховання дітей і молоді в системі освіти, виведення його на світовий рівень має здійснюватися в контексті широкої інтеграції в міжнародну систему освіти і взаємообмін передовим досвідом. Без перейняття досвіду інших сьогодні не може успішно розвиватися будь-яка країна, без знання нового у світі, у своїй професії не може бути конкурентоздатним будь-який фахівець [1, с. 4].

Список використаних джерел

1. Турчик І. Х. Фізичне виховання і спорт у шкільній системі освіти Європи : монографія. Дрогобич: Швидкорук, 2017. 138 с.
2. Das Ehrenzeichen für Eure Fitness. URL: <https://deutsches-sportabzeichen.de/> (дата звернення: 16.09.2025).

ТИТАР О. В., д-р. філос. наук, доцент, професор,
АЛІМОВА В. М., аспірантка,
ДРОНОВ Н. Р., аспірант,
*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
м. Харків, Україна*

ФІЛОСОФСЬКО-АНТРОПОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНИХ КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОГО МИСТЕЦТВА: МІЖ АЛГОРИТМІЗАЦІЄЮ ЖИТТЯ І ГУМАНІСТИЧНИМ ОПОРОМ

Комп'ютеризація, що спочатку сприймали як інструмент оптимізації людської праці, перетворилася на загальну культурну логіку. Цифрові технології не лише трансформують соціальні інститути, економіку та політику, але і радикально переосмислюють саму людину, її свідомість, тіло, взаємодію зі світом. У XXI столітті відбувається перехід від людини як